

Mozes op de Sinai

Periodethema: in de woestijn
Exodus 19

UITLEG VAN DE TEKST

Het volk Israël is aangekomen in de woestijn Sinai. Volgens de kanttekeningen bij de Statenvertaling is het de zevenenveertigste dag na het Pascha, dat het volk gevierd heeft bij de uittocht uit Egypte, dus drie dagen voor de vijftigste dag (Pinksteren!), de dag waarop de HEERE Zijn wet geeft aan Zijn volk (vers 1 en 2).

Mozes beklimt de berg waar de Heere Zijn heerlijkheid zal tonen. Wanneer de heilige God begint te spreken, mag Mozes het volk allereerst Gods liefde verkondigen. De Heere heeft Israël verlost uit de wrede hand van Egypte. Hij vergelijkt Zichzelf met een arend. Een arend werpt zijn jong uit het duizelingwekkend hoge nest om hem te leren vliegen. Maar als het jong te pletter dreigt te vallen, schiet de moedervogel toe. Zij vangt haar jong op en draagt het op haar vleugels terug naar de veilige bescherming van het nest. Zo heeft de Heere Zich in de achterliggende tijd bewezen (vers 3 en 4). En ook hier verklaart de Heere Zijn liefde in Zijn verbond. Dat is overigens nooit vrijblijvend. Gods verbondsliefde vraagt gehoorzaamheid van de verbondskinderen. Om met hart en ziel toegewijd te zijn aan Hem: als een priesterlijk koninkrijk, als een heilig volk (vers 5-6).

Wanneer Mozes heeft gehoord wat de Heere heeft gesproken, roept hij de oudsten van het volk bijeen. Wat is het antwoord van het volk op Gods verbond? De Israëlieten zijn zo onder de indruk van alles wat zij hebben gehoord en gezien, dat zij zonder meer gehoorzaamheid aan de HEERE beloven. Met deze boodschap keert Mozes terug tot God (vers 7-8). Dan moet Mozes het volk voorbereiden op de derde dag. Dan belooft de HEERE Zich op bijzondere wijze te openbaren aan Zijn volk. De Is-

raëlieten moeten zichzelf heiligen, hun kleren wassen en zich uiterlijk en innerlijk voorbereiden om God te ontmoeten. Uitdrukkelijk waarschuwt de Heere dat niets en niemand de berg Sinai mag beklimmen. Wie dat wel probeert, zal worden gedood (vers 9-15).

Dan breekt de derde dag aan (dus de vijftigste dag na het Pascha). Een ontzagwekkend onweer doet het volk huiveren. Onder leiding van Mozes verzamelt het volk zich onderaan de berg van God. Daar verschijnt de Heere in de overweldigende tekenen van vuur en rook. Zijn komst doet de machtige rots beven op zijn grondvesten. Het volk hoort een doordringend bazuingeschal aanzwellen zodat horen en zien hun vergaat. Dan roept de Heere Mozes om te komen. Mozes in plaats van het volk. Hij mag de berg beklimmen. Het eerste begin mag Aäron met Mozes mee. Maar alleen Mozes mag werkelijk naderen tot de HEERE. Mozes krijgt opnieuw de opdracht om het volk voor te bereiden op de ontmoeting met de HEERE (vers. 21-25). Nog eens wordt gezegd dat het volk niet bij het afgegrensde deel van de berg mag komen. Het volk kan niet tot de HEERE naderen. Doen ze dat toch dan zullen ze dat niet kunnen overleven. Dat klinkt onheilspellend. Omdat de HEERE heilig is, zullen de priesters in het naderen tot de HEERE zich ook moeten heiligen. Alles wat de HEERE zegt, wordt door Mozes doorgegeven aan het volk.

TER OVERWEGING

In de vertelling dienen de volgende zaken uitgewerkt te worden:

1. op de Sinai openbaart de Heere Zich in ontzagwekkende tekenen. Daarmee toont de Heere iets van Zijn heiligheid en majesteit. Onze God is

een verterend vuur. Laat de kinderen iets merken van eerbied en diep ontzag als het over God gaat.

2. De Heere wil ons wel diepe eerbied inboezemen, maar geen angst. Het gaat hier immers over de vernieuwing van het verbond. Zijn liefde wil de angst verdrijven. Dat laat de Heere merken met het voorbeeld van de arend (Ex. 19: 4) en met het begin van de decaloog (Ex. 20: 2). Welzalig wie op Hem vertrouwt. Wee wie Hem veracht.
3. Het volk wordt een heilig volk genoemd. Niet omdat het volk vanuit zichzelf beter is dan de andere volken, maar omdat de Heere het heeft afgezonderd van de andere volken van de aarde. Wij zijn ook apart gezet. Het doopformulier zegt dat wij in Christus geheiligd zijn en daarom als lidmaten van Zijn gemeente behoren gedoopt te wezen. De Heere vraagt in overeenstemming met het apart gezet zijn te leven. Dat betekent niet dat we alleen uiterlijk volgens de geboden van de Heere leven, dat betekent dat de bekering van ons hart nodig is. Dan zijn we echt en werkelijk gereinigd en geheiligd door het bloed van de Heere Jezus. Dan zal er ook een verlangen zijn heilig te leven naar de wil van de Heere.
4. Bij de wetgeving op de Sināi is Mozes de bemiddelaar van het oude verbond. Christus is de Be-

middelaar van het nieuwe verbond. Hij heeft Zichzelf opgeofferd om voor zondaren zoals wij de toegang tot Zijn Vader te ontsluiten. Het bloed van Zijn volbrachte werk geeft ons vrijmoedigheid om door Hem tot God te gaan (zie Hebr. 4: 14-16 en verder).

GELOOFSLEER

In deze geschiedenis komt de heiligheid van God duidelijk naar voren. De Heidelbergse Catechismus behandelt in vraag en antwoord 122 de tweede bede uit het Onze Vader, 'Uw Naam worde geheiligd'. Als uitleg geeft hij daarbij: 'dat is: geef ons eerstelijc, dat wij U recht kennen en U in al Uw werken, in welke Uw almachtigheid, wijsheid, goedheid, gerechtigheid, barmhartigheid en waarheid klaarlijk schijn, heiligen, roemen en prijzen; daarna ook, dat wij al ons leven, gedachten, woorden en werken, alzo schikken en richten, dat Uw Naam om onzentwil niet gelasterd, maar geëerd en geprezen worde.' Het is goed om met de kinderen stil te staan bij de heiligheid van God. Concreet kunt u het hebben over hoe om te gaan met het uitspreken van Gods Naam. Daarbij kunt u denken aan: niet als een vloek, niet 'zonder er bij na te denken', maar denk ook aan het gebruik van 'Heere' in het gebed. Soms wordt de Godsnaam al te vaak gebruikt zonder dat het nodig is.